

SCENARIUSZ LEKCJI

Diagnoza potrzeb młodych – jak je odkryć w mojej społeczności lokalnej?

Przedmiot: edukacja obywatelska

Poziom: liceum/technikum

1. Cele lekcji

Cele ogólne (uczeń):

- Rozumie, czym jest diagnoza społeczna i dlaczego jest ważna w pracy z młodzieżą.
- Poznaje różne metody badania potrzeb młodych ludzi w środowisku lokalnym.
- Rozwija postawę aktywności obywatelskiej i angażowania się w sprawy swojej społeczności.
- Uczy się analizować potrzeby rówieśników i formułować propozycje działań na ich podstawie.
- Rozumie rolę lokalnych instytucji, szkół i organizacji w diagnozowaniu potrzeb młodych.

Cele szczegółowe (uczeń):

- Wyjaśnia, czym jest diagnoza społeczna i na czym polega diagnoza potrzeb młodych.
- Wymienia podstawowe metody badania potrzeb w społeczności lokalnej.
- Rozpoznaje przykłady potrzeb młodych w najbliższym otoczeniu.
- Ocenia, które potrzeby są najważniejsze dla jego grupy rówieśniczej.
- Wskazuje, jak młodzi mogą zbierać informacje o swoim środowisku.
- Formułuje wnioski, które mogą służyć do planowania działań młodzieżowych.
- Proponuje działania, które mogłyby odpowiedzieć na przedstawione potrzeby młodzieży.

2. Metody pracy

- mini-wykład z elementami dyskusji,
- burza mózgów,
- praca w małych grupach,
- dyskusja,
- karta pracy

3. Środki dydaktyczne

- prezentacja „Diagnoza potrzeb młodych – jak je odkryć w mojej społeczności lokalnej”,
- karta pracy,
- kolorowe kartki samoprzylepne

4. Przebieg lekcji

4.1. Część organizacyjna – 3 minuty

Przywitanie uczniów.

Krótkie przedstawienie tematu lekcji i jej celu.

„Dziś zajmiemy się tym, jak odkrywać potrzeby młodych ludzi w naszej okolicy. Zobaczymy, czym jest diagnoza, jak ją przeprowadzać i jak wygląda to w Białymstoku.”

4.2. Mini-wykład + prezentacja (15 minut)

Nauczyciel prowadzi zwięzły wykład wspierany slajdami.

Omawia: Czym jest diagnoza społeczna dotycząca młodzieży:

- zbieranie informacji o potrzebach, problemach i zasobach młodych,
- narzędzie do planowania działań, a nie oceny.

Po co prowadzi się diagnozę:

- aby podejmować decyzje oparte na danych,
- by młodzi mieli realny wpływ na swoje miasto/szkołę,
- by lepiej planować wydarzenia, projekty, przestrzeń i ofertę.

Jak przebiega diagnoza młodych:

- analizowanie lokalności (osiedla, szkoły, instytucji),
- różne metody zbierania danych,
- rozmowy, obserwacje, ankiety, mapy, spacerowanie badawcze.

Kontekst Białegostoku:

- przykłady z badań „Styl życia młodzieży 2022”,
- sygnały o potrzebie przestrzeni młodzieżowych, kultury, transportu,
- inicjatywy młodych i udział w projektach miejskich.

4.3. „Głos Młodych – wybór priorytetów” - Praca w grupach (14 minut)

Cel: wspólne wyłonienie najważniejszych potrzeb młodych w lokalnej społeczności.

A. Przygotowanie – 1 minuta

Nauczyciel przygotowuje tablicę podzieloną na dwie wyraźne części:

1. „Potrzeby młodych”
2. „Pomysły na działania”

Dodatkowo obok zostawia fragment tablicy na późniejsze grupowanie (kategorie tematyczne).

B. Praca indywidualna – 3 minuty

Każdy uczeń dostaje 6 karteczek samoprzylepnych:

- 3 podpisane „potrzeba”
- 3 podpisane „pomysł”

Uczniowie zapisują:

- Na każdej karteczce „potrzeba” – jedną potrzebę młodych w swojej okolicy
- Na każdej karteczce „pomysł” – jeden sposób na rozwiązanie tej potrzeby

Uwaga: 1 karteczka = 1 myśl → krótkie, konkretne hasła.

C. Wspólne tworzenie tablicy – 2 minuty

Uczniowie podchodzą i przyklejają karteczki:

- w części „Potrzeby młodych” — wszystkie karteczki z potrzebami,
- w części „Pomysły na działania” — wszystkie karteczki z pomysłami.

Od razu widać dużą „mapę” potrzeb i propozycji uczniów.

D. Grupowanie tematyczne – 3 minuty

Nauczyciel wraz z uczniami nie zmienia podziału na dwie części, tylko:

- w obrębie części „Potrzeby młodych” grupuje karteczki według kategorii, np.:
- transport, kultura, przestrzeń młodzieżowa, zdrowie psychiczne, edukacja, bezpieczeństwo
- jeśli jest czas, można lekko uporządkować podobne karteczki również po stronie „Pomysły”.

Wynik: uczniowie widzą, które potrzeby pojawiają się najczęściej.

E. Głosowanie na priorytety – 3 minuty

Każdy uczeń dostaje 2 głosy – np. kropki/flamastry/naklejki.

Uczniowie głosują tylko na potrzeby (nie na pomysły):

- podchodzą do tablicy i stawiają kropki przy tych potrzebach, które uważają za najważniejsze.

Nauczyciel podlicza głosy.

F. Wynik – 2 minuty

Nauczyciel ogłasza:

- 2 najważniejsze potrzeby młodych z diagnozy klasowej.
- Krótka rozmowa: „Dlaczego akurat te?”.

4.4. Karta pracy – (8 min)

Nauczyciel rozdaje kartę pracy.

Uczniowie robią 2 zadania na lekcji.

Pozostałe są ewentualnie zadaniem domowym i zostaną omówione na kolejnej lekcji.

4.5. Podsumowanie (4 min)

Nauczyciel:

- podkreśla, że diagnoza to podstawa planowania działań społecznych,
- zaznacza, że młodzi mogą realnie wpływać na swoje otoczenie,
- rozdaje karty pracy do ewentualnego wypełnienia w domu lub na następnej lekcji.